що з 600 000 слів авторитетного англійського словника Уебстера (Вебстера) 500 000 становить спеціальна лексика.

Широкий та інтенсивний розвиток науково-технічного стилю привів до формування в його рамках численних жанрів, таких, як: стаття, монографія, підручник, патентний опис (опис винаходу), реферат, анотація, документація, каталог, довідник, специфікація, інструкція, реклама (що має ознаки і публіцистичного стилю). Кожному жанру властиві свої індивідуально-стильові риси, проте вони не порушують єдність науково-технічного стилю, успадкувавши його загальні ознаки і особливості.

Отже, швидкий розвиток суспільства, стрімкий прогрес науки і техніки викликають потребу у формуванні спеціальної мови, найкращим чином пристосованої для виразу і передачі наукового знання.

Список використаних джерел

1. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. К., 2000. С. 602.

2. Зелінська Н.В. Який він, науковий стиль? // Культура слова. К., 1990. Вип. 33. С. 13–17.

3. Мацюк 3., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування: Навч. посібн. 3-є вид. К.: Каравела, 2010. 352 с.

4. Колоїз Ж. В. Українська наукова мова : [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 135 с.

Овсейчик Станіслава Володимирівна,
асистент кафедри стилістики та мовної комунікації Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат філологічних наук

НОРМАТИВНІСТЬ УЖИВАННЯ ТЕРМІНА «КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ» В УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВНИЧІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Термінологія є доволі динамічною складовою лексичної системи мови, яка характеризується постійним розвитком і поповненням новими одиницями, що зумовлюється як внутрішньомовними тенденціями, так і впливом інших мов.

Правнича термінологія еволюціонує з розвитком держави, адже зі змінами державного устрою тісно пов’язані зміни в суспільних відносинах, що регулюються правом. Протягом

останнього десятиліття правова система України активно реформується під впливом правничої науки розвинутих правових держав, право поширюється на сфери суспільних відносин, які раніше не регулювалися законодавством нашої країни. Процес розширення багатьох галузей права супроводжується активізацією запозичення іншомовних термінологічних одиниць [4; с. 199].

Запозичення з інших мов обумовлені різними історичними, культурними та соціально-правовими тенденціями розвитку суспільства. *Культурні (креативні) індустрії* – це відносно нове поняття в українському правовому полі, проте не нове явище для світової практики. Поняття «культуріндустрія» (Kulturindustrie) вперше з'явилось у «Діалектиці просвітництва» (1947 р.), і стало результатом діалогу Теодора Адорно та Макса Хоркхаймера, представників Франкфуртської школи соціальних досліджень. Так, зокрема, Адорно пояснював, що «культуріндустрія» – це адміністрована культура, культура «зверху» [7, с. 98]. Саме поняття «культуріндустрія» визначалася філософами як заперечення естетичної автономії та підпорядкування культури чітко прорахованій ефективності. На відміну від техніки у мистецтві, яка стосується внутрішньої організації самого об'єкта, його власної логіки, техніка «культуріндустрії» від самого початку є технікою дистрибуції і механічної репродукції, і тому завжди залишається зовнішньою до її об'єкта [7, с. 101]. «Культуріндустрія» пропагує авторитарний консенсус не стільки через явні повідомлення, скільки через індустріальну форму організації виробництва і споживання, за якої «розвага стає пролонгацією праці» [6, с. 171].

В Україні галузі «культуріндустрії» (архітектура, видавнича справа, кінематограф, мода, образотворче мистецтво, ремесла тощо) орієнтовані на пошук виходу на глобальні ринки в умовах постіндустріальної економіки; вони мають різні фінансові можливості, різну економічну логіку і динаміку розвитку.

Водночас усе частіше в українському правовому полі можна почути термін не культурні, а *креативні індустрії.* Особливо після того, як на сайті Верховної Ради України у рубриці «Термінологія законодавства» було представлено термін *креативні індустрії* як «види економічної діяльності, метою яких є створення доданої вартості і робочих місць через культурне (мистецьке) та/або креативне вираження, а їх продукти і послуги є результатом індивідуальної творчості» [5], різні медіаресурси почали активно поширювати цей термін і вкладати його значення у свідомість багатьох споживачів медіапродуктів.

Як зазначають спеціалісти, принципової різниці між поняттями «культурні індустрії» (cultural industries) і творчі, креативні індустрії (creative industries) немає. Часто ці терміни вживаються як синоніми, але в деяких дослідженнях культурні індустрії виділяються в окремий сектор творчих індустрій. Останнє поняття є більш широким і універсальним [1].

Важливо також наголосити, що оскільки уряд ухвалив проект розпорядження «Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій» (2018 р.), в якому було визначено перелік видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій, відповідно до Національного класифікатора України, можна цілком правомірно говорити про вмотивованість та доцільність вживання терміна *креативні індустрії* в українській правничій термінології. Цікаво, що цей перелік охоплює види економічної діяльності у сфері креативних індустрій на етапі створення креативного продукту у таких секторах: візуальне, сценічне, аудіальне, аудіовізуальне мистецтво; дизайн; література і видавнича діяльність; нові медіа та IT; архітектура й урбаністика; реклама, маркетинг і PR; бібліотеки, архіви та музеї; народні художні промисли [3].

Як бачимо, креативні індустрії – це унікальний сектор економіки, який виник внаслідок поширення масової комунікації та глобалізації. Креативні індустрії спираються винятково на індивідуальне мистецтво і талант, але при цьому створюють додаткову вартість і робочі місця завдяки використанню інтелектуальної власності. Культура стає природною складовою будь-якої економіки. Культурні ресурси є вирішальними для розвитку міст і країн. Креативність запроваджується в бізнесі, підприємництві, оскільки творчий підхід гарантує конкурентноздатність практично в будь-якій сфері [2]. А оскільки право є системою норм, відповідним регулятором суспільних відносин, то у правничій термінології відображаються усі принципи і механізми щодо суспільних, групових та індивідуальних інтересів населення країни, зокрема й України.

Отже, в сучасному глобалізованому світі цілком можливо говорити про нормативність вживання терміна *креативні індустрії*, адже сама культура перетворюється на товар, продукт споживання, і відповідно є ті, хто створює цей продукт і поширює в маси. І Україна у цьому випадку – не виняток.

Список використаних джерел

1. Креативні індустрії. URL: http://www.creativecities.org.ua/uk/creative-industries/about/ (дата звернення: 07.11.2019).

2. Леван Хетаґурі, Юрій Мґебрішвілі. Чи є креативними креативні індустрії? URL: https://demcult.org/chi-ie-kreativnimi-kreativni-industrii/ (дата звернення: 07.11.2019).

3. Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій: Нормативний акт «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо визначення поняття «креативні індустрії» від 19 червня 2018 року №2458-VIII. URL: https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryad-zatverdiv-perelik-vidiv-ekonomichnoyi-diyalnosti-yaki-nalezhat-do-kreativnih-industrij (дата звернення: 07.11.2019).

4. Сидор А.Р., Нанівський Р.С. Правнича термінологія та особливості її перекладу з англійської мови на українську. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія: «Філологічні науки». Мовознавство.* №9. Дрогобич, 2018. С. 199–203. URL: http://ddpu-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2018/NV_2018_9/46.pdf.

5. Термінологія законодавства. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/42085.

6. Хоркхаймер М., Адорно Т. Диалектика просвещения. М.: Наука, 1998. 310 с.

7. Adorno T. Culture industry reconsidered.The Culture Industry: Selected Essays on Mass Culture. London: Routledge, 2001. P. 98 – 131.

Овчіннікова Ганна Юріївна,
помічник директора Київської незалежної судово-експертної установи

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Серед великої кількості справ, які розглядаються судами, особливе місце займають справи, предметом яких є захист честі, гідності та ділової репутації.

Для підтвердження чи спростування факту наявності інформації, яка шкодить діловій репутації, принижує честь та гідність особи, експерти лінгвісти проводять лінгвістичні (семантико-текстуальні) експертизи.

Захист честі, *гідності* і *ділової репутації* – право громадянина та юридичної особи вимагати через суд